



DINGSDAG 28 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van een regel 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt; voor elke plaatsing.

De prijs der Courant, die geregeld vijfmaal wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Vrijdag, Zaterdag en Zondag, is 5 centen per drie maanden.

De men op de begroeting van het departement der binnelandse zaken zeer gemakkelijk en doelmatig een paar maal honderd duizend gulden besparen kan.

In een vorig nummer werd reeds aangewezen hoe aanzienlijk hoog de heer SCHIMMELPENNINCK de kosten van zijn departement geraamd had. Zijne uitgaven voor brandstoffen (f 2,200 meer dan ten vorigen jare), zijne f 1,600 voor licht (het dubbele meer dan in 1841); zijne f 3,600 voor het onderhoud en schoonhouden der lokalen (f 1,100 meer dan over het loopende jaar); zijne f 3,800 voor het onderhoud en den aankoop van meubelen (f 1,000 meer dan op het vorige budget gevraagd werd); alles is bekend. Daarvan zullen wij nu niet spreken. De bezuinigingen daarop te maken laten wij nu daar. Wij berusten voor het oogenblik ook in de som van f 126,400, welke Z. Exc. zonder enige specificatie als traktement van de overige ambtenaren en geëmployeerden uittrekt. Van de bezuinigingen daarop te maken door eenige nuttelooze ambtenaren, en des noods ook door eenig nuttelooze werk af te schaffen, zij voor alsau mede spreken. Ons voornemen is thans eenige andere aanmerkelijke besparingen aan te wijzen, welke men zonder verandering in de grondwet en zonder eenig verlies voor de goede staatsdienst bewerkstelligen kan.

Voorerst dan, indien het waarlijk ernst is met de zucht naar bezuiniging, waarom zulke enorme traktementen toegelegd aan eereposten, gelijk die van provinciale gouverneurs? Dat de werkzaamheden dier betrekking niet zeer dringend zijn noch bijzonder moeilijk, blijkt daaruit, dat men onderscheidene provinciën maanden lang zonder gouverneur; andere met blinde en doove gouverneurs heeft gelaten.

Het budget van binnelandse zaken vermeldt niet hoeveel traktement ieder gouverneur krijgt, het geeft slechts eene zeer hooge som aan onder de rubriek: traktements van den gouverneur, de gedeputeerde staten, den griffier, de bureau-geëmployeerden en bedienden. Voor Gelderland bedraagt die som, over 1842 en 1843, jaarlijks f 45,845; over 1841 was het slechts f 45,145. Ook hierop heeft de heer SCHIMMELPENNINCK op zijne wijze f 1,000 bezuinigd. Op ons provinciaal budget echter hebben wij het traktement van den gouverneur uitgezonderd ter hoogte van f 9000, behalve vrije woning en reiskosten.

Maar men nu hierop niet zeer goed f 7,000 kunnen besparen? is f 2,000, behalve reiskosten en vrije woning, niet eene zeer goede betaling voor een eerepost? Nu als men den het Geldersche traktement aanmerkt als het gemiddelde betrek voor de verschillende provinciën betaald wordt; — in sommige dan een de besparing, op die rubriek althans voor de elf provinciën f 77,000 befoopen. Daarvoor en zeventig duizend gulden, ziedaar toch

reeds eens berichtiging van eenig belang niet waar? — De vraag is nu slechts wil men werkelijk bezuinigen? of wil men er bloot over praten? Zal het met de bezuinigingen der regering even als met hare spoorwegen gaan?

Onder de rubriek tienjarige staten voor den burgerlijken stand vindt men voor 1843 f 6,000 uitgetrokken; daarvoor was over 1841, en wordt over 1842, niets uitgetrokken. Waarom voor 1843? Het zal dan immers nog geen tien jaren geleden zijn dat een pedant mannetje met een foliant onder den arm, eene pen achter het oor en eene inktkoker in de hand, onze kamers binnenstapte en ons verveelde met zijne vragen naar onze namen, voornamen, geboorte, betrekking, godsdienst, ouders, vrouwen, kinderen, meiden, knechts, en de hemel weet wat al meer. Misschien werd er ook gevraagd naar honden of katten, en hoe dezelve waren gedoopt. Is dit vervelend inquisitoriaal bezoek reeds 8 jaren geleden? Doch gesteld het ware zoo, — is het dan volstrekt noodzakelijk dat al die merkwaardigheden worden geboekt? Niet weinig ambtenaren, papier, pennen en inkt moeten daaraan worden besteed; niet weinig moet daarvoor dan ook door den burger worden opgebracht; — en waartoe dient het eigenlijk? Wie leest dat ooit na? Of wordt dit alles slechts genoteerd om werk te geven aan eenige ambtenaren en geëmployeerden die anders niets te doen zouden hebben? Maar indien men die lieden dan liever hun vol traktement als pensioen gave, op voorwaarde dat de eenen al die merkwaardigheden niet meer zouden opschrijven, de anderen dezelve niet meer zouden lezen, dan wierd eener zijde het papier, de pennen en inkt, anderzijde het licht, om hij te lezen, bespaard. — Deze besparing stippen wij echter slechts pro memoria aan; daar dezelve niet ieder jaar te maken valt, en wij hier slechts van doorlopende bezuinigingen willen spreken. Zoo merken wij ook slechts pro memoria op, dat de kosten der algemeene ambtenaren voor den waterstaat aanmerkelijk verhoogd worden; daarvoor was over 1841 f 126,800 uitgetrokken. De heer SCHIMMELPENNINCK begeert daarvoor in 1842 f 136,000, in 1843 f 138,700. Het schijnt hier crescendo te gaan.

Maar behoort het onderhoud der landgehouden te 's Gravenhage op de staatsbegroeting te worden gebracht? Over 1841 was daarvoor uitgetrokken f 18,800. Getrouw aan zijn bezuinigingsstelsel raamt de heer SCHIMMELPENNINCK daarvoor elf duizend gulden meer, zoowel in 1842 als in 1843 wil hij ons daarvoor f 29,800 laten betalen. Behoorde dit echter niet te worden betaald door de stad 's Gravenhage? Deze trekt de winst van al de ingezetenen der provinciën en van al de vreemdelingen die deze gebouwen komen gebruiken of bezigtigen; ligt dus dat ook zij er het onderhoud van betaald. Dan ook dit zij hier slechts pro memoria aangestipt, en om den heere SCHIMMELPENNINCK de eer te geven die hem toekomt, dat hij ook dezen post wel met eenige duizend gulden heeft willen vermoederen.

Zoo heeft welgemaakte Excellentie, in zijne bezuinigingssticht, ook voorzien dat er in 1843 veel

meer kosten voor het onderhoud der werken op den Rijn, de Lek, de Waal, de Maas en den IJssel zullen zijn, dan in 1841 en 1842. Over 1841 bedroeg die rubriek f 209,580; over 1842 zal zij ook slechts f 208,820 bedragen; maar in 1843 kan de heer SCHIMMELPENNINCK het niet minder doen dan voor f 212,380. Het herstel van buitengewone winterschaden, ondersteuning van onvermogende polders en andere objecten van dien aard, was voor 1841 geraamd op f 60,000. Z. Exc. echter, die, gelijk men boven zag, bijzondere berigten heeft omtrent buitengemeene koude, heeft dezelfde noodlottige berigten omtrent stormen en vlooden; hij zal in 1842 en in 1843 telkens f 20,000 meer behoeven voor de gemelde rubriek. In stede van f 60,000, vraagt hij er f 80,000 voor. Ook deze opmerking geldt slechts pro memoria en ter waardeering van een minister die zoo barometerachtig koude, storm en watersnooden voorgevoelt.

De heer SCHIMMELPENNINCK heeft ontzaggelijke plannen met groote wegen in Limburg voor. Op zijne begroeting verschijnt die post voor 1842 en 1843 tweemaal, onder verschillende rubrieken. Onder de 20ste afdeling, Voortzetting der groote communicatiën, noteert hij voor Groote wegen in Limburg: 1842 f 44,000, — 1843 f 56,000. Terwijl men onder de 22ste afdeling, Groote wegen, nogmaals voor groote wegen in het hertogdom Limburg uitgetrokken vindt: 1842 f 35,490, — 1843 f 42,490. Is het duidelijkheidshalve dat Z. Exc. die twee posten onder verschillende rubrieken brengt? — Ook dit zij slechts pro memoria gevraagd.

Doch nu zijn wij weder aan bezuinigingen gekomen, welke wij niet pro memoria brengen, maar als zonder eenig bezwaar dadelijk bewerkstelligbaar moeten aanwijzen. Wat beduidt het, dat er onder de rubriek Kosten voor de hoogeschool te Leiden, te Utrecht, te Groningen, gelden worden toegelegd aan het Collegie van Curatoren? Is er één eerepost, dan is het die van curator eener hoogeschool; curatoren worden daarbij steeds uit de aanzienlijkste en vermogendste ingezetenen genomen. Is het nu niet als wist men geen raad met zijn geld, wanneer daarvoor eene som, eene zeer onbeduidende som als men den stand der betrokken personen in aanmerking neemt, op het budget geplaatst wordt? Het Collegie van Curatoren te Leiden krijgt f 2,750; dat van Utrecht f 1,400; dat van Groningen f 1,720. Ziedaar dus f 5,870 welke niet alleen zeer goed kunnen, maar welke behooren te worden bespaard.

Deze f 5,870 op curatoren, gevoegd bij de f 77,000 op gouverneurs te besparen, zoo heeft men reeds eene oeconomie van f 82,870.

Nu komen, aan gemelde hoogeschoolen, de beursen. Beursen waren goed toen het studeren moest worden aangemoedigd; maar thans nu het getal gepromoveerden en jaarlijks promoverenden de behoefte verre overstijgt, zijn beursen niet alleen doelloos, maar schadelijk geworden. Jongelieden uit de zogenaamde burgerklasse moeten niet uit kunnen stand worden gelokt; om als gepromoveerd behoorlijk te kunnen leven, dient men eenig fortuin te hebben; anderen behoorden niet te gaan studeren. Niet alleen

uit een financieel, maar ook uit een staatkundig oogpunt is het dus raadzaam de beurzen af te schaffen. De beurzen nu komen op het budget voor: Leiden f 6,090; Utrecht f 3,000; Groningen f 3,000. Te zamen f 12,090 jaarlijks.

Dit voegende bij de f 82,870 op gouverneurs en curatoren bespaarbaar, zoo heeft men eene jaarlijksche bezuiniging van f 94,960.

Het athenaeum van Franeker is niet ons eene athenaeum, maar het is het eenige hetwelk door den staat betaald wordt. Wat beduidt dat? Indien Franeker een athenaeum wil hebben, gelijk Amsterdam en Deventer, zoo laat Franeker het betalen, gelijk Amsterdam en Deventer het hunne betalen. Dat de staat ten gelieve der Franekers en hunne achtien studenten en twaalf professoren een athenaeum zou moeten bekostigen, schijnt al te vaderlijk. Het Franekersch athenaeum dus, ten bedrage van f 20,200 van de begrooting schrappende, hebben wij met de bovengenoemde bezuinigingen f 115,220 jaarlijks bespaard.

En dat het Franekersch athenaeum zeer goed kan worden afgeschaft, blijkt uit het antwoord, dienaangaande door den minister van binnenlandse zaken op de betrekkelijke aanmerking der afdeelingen gegeven. Ziehier dat antwoord: »Om volledig te voldoen aan het verlangen om eene opgave der gronden welke tegen de opheffing van het athenaeum te Franeker pleiten, zoud men in wijdoopige ontwikkeling moeten treden. Vele der bedenkingen die zich opdoen tegen de opheffing van eene der hoogeschoolen, zijn evenzeer van toepassing op het rijks athenaeum; doch voor het behoud van deze laatste inrigting pleit nog in het bijzonder de groote waarde welke door de Vriezen aan dit overblijfsel van eene vroeger zoo vermaarde hoogeschool wordt gehecht, en die hun reeds meermalen pogingen heeft doen aanwenden om te verkrijgen dat aan het athenaeum meerdere regten zouden worden gegeven. Deze gehechtheid is zoo groot, dat de vernietiging van het athenaeum waarschijnlijk een zeer nadeeligen indruk in Vriesland zoude maken, waartegen de zeer geringe daardoor te verkrijgen besparing bezwaarlijk zoude kunnen opwegen.»

Of de vernietiging van het begunstigd athenaeum een zeer nadeeligen indruk maken zou in Vriesland, dit weten wij niet; maar wij weten wel dat de redenering des ministers een zeer nadeeligen indruk heeft moeten maken op degenen die eenige opinie hadden van Zijner Excellentie's redeneerkraft. Wij weten niet met welk regt Zijne Exc. de Vriezen als zoo onredelijk voorstelt dat zij de afschaffing der staats-bezoldiging van het eenig nog door den staat bezoldigd athenaeum zoo euvel zouden nemen. Wij begrijpen niet, op wat grond de Vriezen zouden kunnen verlangen dat ter bevrediging hunner gehechtheid de staat een Franekersch athenaeum bekostigen zou, terwijl noch het athenaeum van Deventer noch dat van Amsterdam door den staat wordt bekostigd. Verkiezen de Franekers eene athenaeum te hebben, wel nu wat is dan billijker dan dat de Franekers het betalen? Is geheel Vriesland er zoo bijzonder op gesteld — hetgeen nog twijfelachtig zou kunnen wezen — zoo laat Vriesland het bekostigen. Wat is billijker dan dit? Welke verstandige Vries zal dit niet erkennen? Welke verstandige Vries zal niet met weersin hebben gezien dat zijne gewestelingen in zulk een onredelijk daglicht door den heer SCHIMMELPENNINCK voorgesteld worden? — Maar gesteld, hoewel wij het niet onderstellen, gesteld dat de Vriezen zoo onredelijk waren als de Geldersche baron het voor doet komen, behoorde dan een minister van binnenlandsche zaken zulke onredelijke gronden aan te voeren als pleitende tegen de intrekking eener subsidie welke zoo wel door de billijkheid als door eene doelmatige zuinigheid aanbevolen wordt?

De minister vindt goed, de daardoor te verkrijgen besparing eene zeer geringe besparing te noemen; in ons oog echter is eene besparing van f 20,200 jaarlijks geenszins eene zeer geringe bespa-

ring. Waarlijk als ministers uitgaven van f 20,000 zoo luttel achten, is het geen wonder dat er zoo *crecendo* bezuinigt wordt.

(Zie hier in een volgend nummer.)

Guitenlandse berichten.

PORTUGAL.

De berichten welke de Spaansche bladen uit dit land en uit het Pyrenaeisch schiereiland in het algemeen mededeelen, zijn niet onbelangrijk en geven een goed inzicht van den staat van zaken aldaar. De Bourro-vrijdag, dat is Spanje's regt om den Bourro tot aan zijne landing te bevaren, helgeen trouwens bij den tegenwoordigen toestand der rivier nog een ijdel regt zijn zou, wordt voortdurend ter sprake gebracht, en bedekt eene gansche andere vraag, namelijk de politieke vereeniging van Portugal met Spanje. De ultra-liberale partij in Portugal verlangt dit onbevimpeld. Dienvolgens behelsde de Spaansche *Sevillano* van 17 augustus een artikel waarin hij de Portugezen oproept om zich tegen hante-regering te verheffen en zich met Spanje te vereenigen. Een Portugeesch blad, de *Revolutio de Setembro*, voert eene gelijke taal en verlangt dat Portugal een tolverbond met Spanje sluite en zijn tarief aanneme. Tegelijkertijd heeft de heer *Campuzano* te Madrid eene brochure over eene tolvereeniging tusschen Spanje en Portugal in het licht gegeven. In hoe ver de Spaansche regering bij deze pogingen betrokken is, zou moeilijk te zeggen vallen; volgens eenen brief echter uit Lissabon, onlangs door den *Morning Chronicle* mededeeld, zonden zich ook de nieuwe Spaansche gezant, *Aguilar*, alsmede de secretaris van legatie, *Soler* geheel in de armen der septembristen geworpen hebben. Engeland, gelijk men begrijpen kan, ziet deze pogingen met zeer scheele oogen, en de Portugeesche regering, die door zoodanige vereeniging van beide landen haar aanzien, ja haar bestaan bedreigd ziet, niet minder. Het kon derhalve den Engelsche gezant, lord *Howard de Walden* niet moeilijk vallen zich met de Portugeesche regering te verstaan, en de eerste stap was toen de bevoorrusting der nationale vlag, die onder het bewind der septembristen ingevoerd was, weder op te heffen. Of dit der Portugeeschen handel voordeelig is, werd als bijzaak beschouwd; men was er slechts op uit om de tolvereeniging te verhinderen.

ITALIË.

Rome, 8 sept. De *Gazette de France* is hier sedert eenige dagen voor alle particulieren en koffijhuizen verboden, en wordt door den post niet meer afgegeven. Men zegt dat een gelijk lot nog andere bladen wacht. (A. Z.)

PRUISSEN.

Keulen, 23 sept. Gedurende de eerste veertien dagen na de opening der dagelijksche regelmatige ritten tusschen Keulen en Aken (van 6 — 19 sept. ingesloten) bedroeg het getal reizigers 23,132, en de ontvangst 15,468 daalders. Van deze 23,132 personen bezigten er 8836 de twee eerste soorten van (bedekte) wagens, 14,306 namen plaatsen in de wagens der derde soort, die niet overdekt zijn. (K. Z.)

ENGELAND.

Londen, 23 sept. In de zitting van het Lagerhuis is gisteren avond het voorstel tot verlenging der werkzaamheden van de armen-wet-kommissie voor de tweede maal gelezen, en bepaald dat dezelfde Vrijdag in commissie zou worden behandeld.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 sept. Even als daags te voren, heeft gisteren avond in alle wijken van Parijs de beste orde geheerscht; men heeft geen der minsten schijn van opschudding of onrust waargenomen. De koninklijke gisteren *Quintet* (Parijs) van eerste verhoor door ondergaan. Er zijn wederom eenige arrestaties gedaan.

— De heer *Delaroches*, gezant van den *National*, is heden voor den jury verschenen, beschuldigd van bleediging jegens den persoon des konings en aansal tegen de onverantwoordelijkheid der kroon. ter zake van een artikel in het nummer van 11 september 1840. Dit is hetzelfde proces, hetwelk, uit hoofde van de ziekte des heeren *Delaroches*, zoo dikwijls is uitgesteld geworden. De beschuldiging is volgehouden door den advocaat-generaal *P. Laffoy* en de advocaat *Marie* heeft voor den *National* gepleit. Na kort beraad heeft de jury een verdict van niet schuldig uitgesproken.

— In den *Univers* leest men:

Wij hebben gezegd, dat ernstige moeilijkheden in de commerciële onderhandelingen tusschen België en Frankrijk waren opgekomen. Onze berichten waren juist, wat ook de later hier tegen aangevoerde berichten van het

tegendeel mogten zeggen. In plaats van te vermindernemen die moeilijkheden steeds toe.

— Gisteren heeft tusschen de Fransche en Belgische commissarissen eene vrij levendige discussie plaats gehad; men verzekert ons, dat de onderhandelingen, zonder de voorzichtigheid van eenen der invloedrijkste leden van de Fransche commissie, definitiefelijk zouden afgebroken zijn geworden. De heer *Hannaux*, zegt men, is zijne collegas degeen, die zich het hardnekkigst tegen alle concessie op den invaer van ijzer, ziele beperkte hoeveelheid. Onder de door de Belgische commissarissen voorgeslagen concessien is ook die, om te beletten, dat alle nadruk van Fransche lettervruchten in hun land wordt toegelaten.

— *Parijs*, 24 sept. De openbaringen van *Quintet* zijn, zegt men, bij voortdurend van het grootste gewicht. De moordenaar zou verklaard hebben, dat een aabte tegen de gansche koninklijke familie gesmeed was, zaamgezworenen, ten gelte van acht, waren eerst toenemens zich naar *Compiègne* te begeven, alwaar koninklijk gezin verwacht werd. Alzoo verrennende, Z. M. en de prinses, den hertog van *Lubale* en 17de regement, bij derzelve intogt te Parijs, te gema-trekken zouden, veranderden zij van voornemen en begaven zich naar de voorstad *St. Antoine*. Alle acht ha-den zich bij eede verbonden om te gelijker tijd te schiet-ten, doch *Quintet* was de eenige, die zijne misdadige verbintenis nakwam. Verontwaardigd wegens de lafhe-tigheid zijner medeplichtigen, die hem verraden hebben, meent hij hen volstrekt niet meer te moeten ontzien, en is daarom tot het doen van belangrijke openbaringen overgegaan, ten gevolge waarvan drie werklieden, allen in de voorstad *St. Antoine* woonachtig, gisteren in hee-tenis genomen, en naar de contereetie overgebragt zijn.

— De *National*, die gisteren door het hof van assisen was vrijgesproken, is heden weder op nieuw in hee-tenis genomen.

— De legitimistische dagbladen deelen berichten van *Kirchberg* tot 14 dezer mede, waarbij gemeld wordt dat de gezondheidstoestand van den hertog van *Bordeaux* niet alleen voldoende is, maar dat hem den 22den h-verband zou kunnen geligt worden.

BELGIË.

Brussel, 24 sept. De harddraverij, gisteren in vlakte van *Mon-Plaisir* gehouden, heeft eenigermate door het onzekere weder geleden en was niet zoo ter-terrijk als men had mogen verwachten. Intusschen woonde eene ontelbare menigte die harddraverij bij.

Ten 5 ure gisteren namiddag hebben de tot den w-srijd naar Brussel gekomen harmonie-societeiten h-ren plegtigen intogt gehouden. Zij werden door Brusselsche harmonie binnengeleid en door het steds-bestuur ontvangen.

— De betreuenswaardige zucht tot zelfmoord nee-op eene schrikbarende wijze toe. De wonderlinge w-van zelfmoord van dezer dagen heeft reeds navolger-gevonden, hebbende gisteren een man nabij de w-werpsche station zijden hals op een der ijzeren spoor-geleed en in die positie de aankomer van den laatste Brusselschen trein afgewacht, om dringende een e-aan zijn leven te maken.

Brussel, 25 sept. De koning en de koningin g-gisteren avond ten half acht ure op het kasteel v-van Laeken aangekomen, alsmede de jonge prinses en p-pes. H. H. M. hebben heden, gezeten onder den in-Park opgerigten koninklijken troonhemel, den wedstrijd der muziek societeiten bijgewoond. Bij hunne aankomst zijn zij met daverend gejuich ontvangen.

Binnenlandsche berichten.

Bravenlage, 24 sept. Heden zijn de armen-wet-kommissie van de Tweede Kamer vergaderd geweest. Over het w-wet der *transpoire* wbt. omtrenten door het hertog v-van Loeburg, is verhandeld met het bepaalde bij art. 1. g-gepdwet.

Daarna heeft de centrale afdeeling eene bijeenkom-gehouden. — Heden middag ten 2 ure zal er een z-ting van de Kamer plaats hebben. — Te half 4 ure de commissie, die gisteren belast geworden is, ont-lijst van drie candidaten voor de openstaande bet-tingen van lid der algemeene rekenkamer en van Hoogen Rand aan Z. M. den koning aan te be-lijst bij hoogerdenzeken worden toegelaten. — Morgen er eene zitting met gesteld de armen-wet-kommissie waarin over de staats-begrooting zal worden g-handeld op welke waarschijnlijk door eenige ministers te z-zeker, naar men verwacht, door de directie van van oorlog, zal worden bijgewoond. — In de zitting van de Tweede Kamer van

heeft de centrale afdeeling verslag gedaan op het ontwerp van wet, houdende transitoire bepalingen voor het hertogdom Limburg, in verband met het bepaalde bij artikel 6 der grondwet. — De beraadslagingen over dat ontwerp zijn op morgen bepaald.

Vervolgens heeft de commissie tot de verzoekschriften verslag gedaan: 1° op een adres van verwilligen van Sluiswijk, Reeuwijk, Boskoop enz., houdende bedenkingen tegen den bestaanden accijns op den turf; en 2° op dat van twaalf korenmolenaars in Noord-Holland, die bezwaren inbrengen tegen de veelvuldige formaliteiten, waaraan zij, ten gevolge der bestaande wet, betrekkelijk den accijns op het gemaal, onderworpen zijn. — Beide deze verzoekschriften worden ter griffie onderzocht.

De commissie verslag: 1° op een adres van ingesolen uit 's Gravenhage die zijne klagten voordragen over den aanslag, waarin hij, voor den turf, in Noordorp onderworpen is; 2° op dat van den heer G. A. Meubelmaker te Utrecht, die zich bezwaard heeft met den aanslag van gewoerde-procedures. — Beide verzoekschriften worden ter griffie onderzocht, als niet behorende tot de bevoegdheid der Kamer.

De vergadering is tot morgen ochtend gescheiden.

In de vergadering van de Eerste Kamer van den 21sten en 22sten dezer zijn de verslagen der centrale afdeeling over de aanhangige ontwerpen van wet over de instructie van de algemeenen rekenkamer en de financiële maatregelen uitgebragt, en de discussiën over dezelfde bepaald op aanstaanden maandag.

Door Z. M. is benoemd, tot burgemeester der stad Zutphen, de heer mr. G. P. C. baron van Heeckeren, thans lid van den raad aldaar.

De heer baron van der Capellen, oud gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, heeft dezer dagen deze residentie bezocht, is een- en andermaal bij Z. M. den koning toegelaten, heeft ten hove gedineerd, maar is thans reeds weder naar Utrecht vertrokken.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.
Zitting van 25 september.

In deze vo is ingekomen eene missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, waarbij aan de Kamer een nieuw ontwerp van wet, betrekkelijk de maatschappij van weldadigheid wordt aangeboden.

De heer Kerpelaar brengt, namens de commissie, verslag geweest om de lijst van drie kandidaten voor de algemeene rekenkamer en den Hoogen Raad den koning te bieden, verslag uit, waaruit blijkt, dat de commissie op de gewone wijze bij den koning ontvangen heeft, dat Z. M. aan de commissie verklaard heeft, zoo spoedig mogelijk de keuze te zullen bewerkstelligen.

De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp van wet, houdende transitoire bepalingen voor het hertogdom Limburg, in verband met het bepaalde bij artikel 6 der grondwet.

De heer Cornelie wenschte gerust gesteld te worden, dat uit de goedkenrende stem, welke hij voornemens was op het ontwerp uit te brengen, niet zal worden afgeleid, dat hij voor het vervolg bekrachtigt de grondwet; waarop, volgens dit ontwerp, het kiesrecht en de samenstelling der provinciale staten in het hertogdom Limburg zullen worden bepaald.

Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken meent die vraag niet beter te kunnen beantwoorden, dan door het standpunt aan te geven, waarop de regering zich bij de aanbieding der vroeger voorgestelde drie ontwerpen bevindt, en waarop het zich thans geplaatst ziet. Hij het vervaardigen der drie eerste ontwerpen is men uitgegaan van het beginsel, dat het in art. 6 der grondwet voorkomende woord *stemrecht* gezocht moet worden in het regt van stemmen, en niet dat van kiezen te bedoelen, en is dan ook, bij die ontwerpen, van de kiezers alleen dan eenig gebruik maakt, wanneer zulks voor het behoort, te weten, dat de voorgedragen wordende leden de kiesrecht hebben. Men meende dat in dit ontwerp een verandering aan de grondwet moest worden gemaakt. Om echter den goet en de bevestiging der bepalingen op dit artikel niet te gaan, men de discussiën van de Eerste en Tweede Kamer, over de wijziging der grondwet, gadeslagen. Toen ontwaarde men, dat de zaak voor tweeledige beraadslaging vatbaar was. Na de inzage van de processen-verbaal der afdeelingen, over de voorgestelde drie ontwerpen, heeft de regering geene zwaarigheid gemaakt die voordragten in te trekken, en te verklaren, dat er in deze volgende zitting meer volledige voordragten zou worden gedaan. — Intusschen is de staat van zaken in Limburg van dien aard, dat er eenige voorziening moet worden gemaakt, ten einde de provinciale staten aldaar worden zamengesteld, en deze tot de verkiezing van een lid van de Tweede Kamer, voor dat hertogdom, overgegaat.

Daar toe strekt de tijdelijke maatregel, die thans wordt voorgesteld. — Als zij bijzonder gevoelen wil Z. Exc. wel te verhooren, dat de verhouding die daarbij, ten aanzien van den landelijken en stedelijken stand, voor het hertogdom wordt vastgesteld, op den duur niet zal kunnen blijven bestaan, maar dat er geene mogelijkheid was, om dit te verhooren te nemen voorzien. Hij vermeent, dat de goedkeuring van de aanhangige voordragt van de afdeeling op de toekomst zal zijn.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp met 50 stemmen aangenomen.

Daarna is de openbare vergadering veranderd in eene zitting met gesloten deuren, waarin over het hoofdstuk der staatsbegrooting nopens het departement van oorlog moet behandeld zijn, en welke bijeenkomst door Z. Exc. den directeur generaal van oorlog, den heer Zigt, is bijgewoond. Deze schijnt vele inlichtingen aan de Kamer te hebben gegeven.

— Het ingekomen nader ontwerp van wet betrekkelijk de zaken der maatschappij van weldadigheid behelst drie artikelen als:

- Art. 1. Aan de regering wordt een krediet geopend ten beloope, 1° van f 225 000 om door haar te worden uitbetaald aan de maatschappij van weldadigheid, tot zoodanige einden en onder zoodanige voorwaarden, als de regering zal noodig oordeelen; en 2° van hoogstens f 3000, tot bestrijding der kosten, welke uit de door de regering te nemen maatregelen kunnen voortvloeijen.
- Art. 2. Ter voldoening van hetgeen, ter zake der kosten van vestiging van behoeftigen in de koloniën der maatschappij, tot op den 1sten juni 1842 benodigd is, zal uit de schatkist worden verstrekt eene som van f 42.000.
- Art. 3. De sommen, bij de twee voorgaande artikelen vermeld, gezamenlijk ten bedrage van f 270.000, zullen worden bestreden. Uit hetgeen de uitgaven, vermeld in de begrooting van onderscheidene hoofdstukken der staatsuitgaven over 1841, zullen blijven beneden de sommen, daarvoor toegestaan.

Mengelwerk.

Processen-verbaal van de beraadslagingen der Afdeelingen over de elf wetsontwerpen tot vaststelling der tien hoofdstukken van de begrooting voor 1842 en 1843, en der onvoorziene uitgaven gedurende dezelfde jaren.
(Vervolg van n°. 88)

IV. HOOFDSTUK.
Departement van justitie.

De afdeeling in overweging genomen hebbende het ontwerp van wet tot vaststelling van het IVde hoofdstuk der begrooting, bevattende de uitgaven van het departement van justitie, heeft tot hare bevreemding ontwaard, dat de traktementen van de ambtenaren bij het ministerie eene verhooging hadden ondergaan van f 5.500, zoodat ook hier, in plaats van bezuiniging, zucht tot verhooging der uitgaven wordt waargenomen, zonder dat men de redenen van noodzakelijkheid voor die verhooging kan ontwaren.

Eenige leden geven den wensch te kennen, dat de regerlijke organisatie in het hertogdom Limburg ten spoedigste zal worden ten uitvoer gebragt, en dat het hof van Noord-Holland mede spoedig zal worden daargesteld.

Een lid verklaart zich tegen de som van f 13.600 voor geheime uitgaven, om redenen vermeld in het verbaal nopens het departement van buitenlandsche zaken, waarbij hij ditmaal geene andere voegen zal.

Vele leden verklaarden zich tegen de traktementen en toelagen aan de beambten van politie te 's Gravenhage, Rotterdam, den Helder en te Hellevoetsluis. Even als te Amsterdam, moeten die toelagen voor het vervolg, of niet meer genoten of uit de stedelijke geldmiddelen voldaan worden.

De jaarwedden van de directeuren en commissarissen van politie komen allen ten laste van de gemeenten; zij behooren geëvenredigd te zijn aan de bemoeijingen en de werkzaamheden der ambtenaren; zijn zij dit niet, dan behoort daarvoor gezorgd te worden; de regering bezit daartoe de noodige magt; zij kan tot dat einde des noods over een deel van de 2 pCt. beschikken, welke op elke begrooting worden uitgetrokken.

Bovendien zijn de hierboven genoemde ambtenaren gevestigd op welvarende plaatsen, van ruime geldmiddelen voorzien, en schijnt er dus ook aan geene aanspraak op tegemoetkoming te kunnen worden gedacht.

V. HOOFDSTUK.
Departement van binnenlandsche zaken.

Het ontwerp van wet tot vaststelling van het Vde hoofdstuk der begrooting, bevattende de uitgaven van het departement van binnenlandsche zaken, in behandeling genomen zijnde, heeft de afdeeling onder de medegedeelde staten niet gevonden eene specificatie van het personeel en deszelfs bezoldiging van de bureaux, befoerd hebbende tot de vroeger bestaan hebbende de departementen van de nationale nijverheid en de opperhouthvesterij. Zij verlangt die alsnog te ontvangen, ingerigt op dezelfde wijze als de staat A van het personeel, welke ter gelegenheid van de beraadslaging over de begrooting van het loopende jaar is medegedeeld geworden.

De kosten voor de provinciale besturen komen der afdeeling te hoog voor; zij meent dat daaromtrent bezuinigingen kunnen en moeten plaats hebben, en zoo dit thans, bij de omslagtige inrigting van verscheidene takken van bestuur, mogt geoordeeld worden mogelijk te zijn, dan schijnt haar dit eene drangrede te meer; om in de behandeling der zaken eene meer eenvoudige wijze ten spoedigste daar te stellen; zij verlangt mededeeling te erlangen van de staten, bevattende de specificatie van de traktementen der bureau-geëmployeerden en bedienden onder de afdeelingen 2 tot 12 begrepen, en aanwijzende de indeling der bureaux, deszelfs personeel en de bezoldiging der ambtenaren.

De meeste leden kunnen het niet goedkeuren, dat over eene zoo beperkte oppervlakte als het grondgebied van den staat uitmaakt, in de eene provincie zijn intermediaire besturen tusschen de provinciale gouvernemen-ten en de gemeentebesturen, en in de andere daarentegen niet: zij verlangen daaromtrent de noodige gelijkstelling. De overigen deelen dit gevoelen niet.

Het heeft de aandacht der afdeeling getroffen, dat in de provinciën Zuid- en Noord-Holland de reis- en verblijfkosten belangrijk zijn verhoogd, terwijl die in andere provinciën zijn verminderd. Zij keurt het niet goed dat de f 1200, tot dusverre voor de provincie Zuid-Holland als huur van lokalen uitgetrokken, alsnu onder de lokaal- en bureau behoeften is overgebragt. Daar in geene der overige provinciën deswege iets genoten wordt, verlangt zij dat voor het vervolg die uitkeering aan de provincie ophoude.

Drie leden verklaren met genoegen te hebben ontwaard, dat, in de 13de afdeeling en elders, vele posten voorkomen, die vroeger uit de f 500.000, voor onvoorziene zaken toegestaan, wierden gevonden. Zij hopen dat, ten gevolge van dezen maatregel, die som voor het vervolg tot een veel minder bedrag zal kunnen worden uitgetrokken.

Wegens de som van f 6.000, voor 1843 voor het opmaken van tienjarige staten van den burgerlijken stand uitgetrokken, en die ook voor 1844 zal moeten worden in uitgaaf gebragt, verlangt men eenige inlichting. Zoo die moet strekken om de griffiers der rechtbanken daaruit toelagen toe te kennen, zou men zulks bezwaarlijk kunnen goedkeuren: de daaraan verbonden werkzaamheden schijnen tot huane ambtsbetrekking te behooren; en men meent dat die heeren geene reden hebben om over te geringe bezoldiging te klagen. Drie leden deelen in dit gevoelen niet.

De kosten voor de ambtenaren van den waterstaat hebben voor 1842 eene verhoging ondergaan van f 9.200, en voor 1843 van f 11.900. De afdeeling kan daaraan hare goedkeuring niet hechten; die inrigting wordt te bezwaard voor den staat; hoe belangrijk ook het bedrag der kosten wel worden, wanneer men bij het hier uitgetrokken voede al hetgeen wegens bezoldiging en reiskosten op de provinciale begrootingen voorkomt. De reden voor verhoging bij de inlichtende stukken aangevoerd, kan niet worden gebillikt; men behoort geene aspiranten aan te stellen, dan wanneer men die behoeft.

Onder de som wegens traktementen voor den bouwmeester, enz., bij de afdeeling 16 uitgetrokken, vindt men a. voor den assistent van den hoofd-ingenieur f 1.200 b. voor toelage aan den hoofd-ingenieur . . . » 500 c. voor tegemoetkoming aan den hoofd-ingenieur » 300 en zulks alles boven en behalve het traktement van de gewone opzigtters en het traktement dat de hoofd-ingenieur als zoodanig uit 's rijks kas ontvangt. De afdeeling vermeent, dat hieromtrent bezuiniging allezins mogelijk is.

Ten aanzien van de som bij afdeeling 18 voor Zeeland uitgetrokken, zou men gaarne vernemen hoe die gelden vóór 1814, en vooral tijdens het koninkrijk Holland, werden gevonden? Ook zou men wenschen te weten, of er zich in Zeeland geene vroomlanden bevinden, die tot dus verre van alle gewone dijks-contributiën zijn bevrijd gebleven?

Onder afdeeling 21 wordt eene som voor het kanaal van Apeldoorn uitgetrokken. Men verlangt te worden bekend gemaakt met de omstandigheden die aanleiding tot het graven van dit kanaal hebben gegeven; of de kosten van onderhoud geheel moeten komen ten laste van het rijk, en zoo ja, waarom? zoo neen, hoeveel door de provincie of de gemeenten, en door welke gemeenten, tot de daarstelling is en tot het onderhoud wordt bijgedragen?

Ook verzoekt men eenige inlichting te mogen ontvangen wegens het belang voor het rijk, in het graven van het kanaal van Terneuzen en zijkanaal van Axel gelegen. Op den tot inlichting van de afdeelingen 20 en 22 medegedeelde staten, heeft men niet gevonden de kosten wegens het aanleggen van den weg van af Alkmaar tot Schooridam, behoorende tot den grooten weg der 1ste klasse naar Willemsoord (het Nieuwe Diep). Ook heeft men eene zeer verscائفende handelwijze ten aanzien van de groote wegen der 2de klasse gemeend te ontwaren, als wordende sommige geheel door of van wege het rijk onderhouden, terwijl voor anderen onderstand wordt verlaend en voor nog anderen niets, althans niet uit de hier uitgetrokken sommen, schijnt te worden bijgedragen.

Met betrekking tot de posten, onder afd. 24 vermeld, heeft men met genoegen ontwaard, dat aan de verbetering der huizen van arrest ernstig wordt gedacht. Men moet echter den wensch uiten, dat er nu niet te veel zal worden gedaan, zoo als vroeger te weinig. De geraamde kosten voor sommige dier huizen doen vermoeden, dat zij op vrij uitgebreide schaal zullen worden daargesteld. Ook de ongelijkheid van bezoldiging der beambten, zoo voor de huizen van arrest als groote gevangenissen, is der afdeeling voorgekomen de overweging van den minister wel waardig te zijn.

Nopens de afdeelingen 26, 27, 28 en 29 zal de afdeeling zich alleen aan den vroeger geëuten wensch van vels leden der Kamer gedragen; zij oordeelt, dat die te meer grond vinden, naar gelang men voortdurend met de verhoging van deze en geene posten voortgaat.

De inrigtingen, waarvoor sommen onder de afdeelingen 37, 38 en 40 worden uitgetrokken, worden door de afdeeling wel als nuttig erkend; maar men beschouwt ze echter ook ten deels als inrigtingen van weelde; het was daarom der afdeeling zeer welgevallig, dat daarvoor minder dan voor de loopende dienst wordt aangevraagd; zij vleit zich, dat, in afwachting van gunstiger omstandigheden, men met het verder bezuinigen zal voortgaan, en zou zelfs eene groote vermindering voor het tegenwoordige wenschelijk achten.

Over de kosten van het armwezen zal, in afwachting van hetgeen ten aanzien der maatschappij van weldadigheid beslist zal worden, de afdeling haar voordeel opschorten.

Met betrekking tot de landsdrukkerij hebben eenige leden eene andere wijze van verantwoording verlangd. Zij beschouwen de thans gevolgde als zeer onregelmatig, en niet geschikt om die inrigting aan de controle van de rekenkamer te onderwerpen. Zij zonden wenschen, dat alle kosten in nitgaaf werden gebragt, en dat hetgeen doof de departementen en andere administratiën wordt bijgedragen in ontvang zal worden geraamd en verantwoord.

Ten aanzien van de houtvesterij wordt gevraagd welk traktement de opper-houtvester geniet. terwijl ten aanzien van de jagt een wet wordt verlangd, tot grondslag hebbende het beginsel, dat de eigendom van den grond ook medebrengt het recht om uitsluitend op dien grond te jagen, behoudens evenwel de uitzonderingen, ten aanzien van degenen welke het recht van jagt op gronden, aan anderen toebehoorende, op eene wettige wijze hebben verkregen.

Een lid legt over de hier navolgende

NOTA I.

De ondergeteekende heeft met genoegen gezien, dat ook voor de jaren 1842 en 1843 onder afloeiing 39 van de raming voor het departement van hindoelandsche zaken eene toelage voor het zoo nuttige en belangrijke instituut van doofstommen te Groningen gebragt is. Hij vertrouwt dat de vermindering van dezen post niet voorgesteld is, dan in de overtuiging, dat ook daarbij het voornoomde instituut kan blijven bestaan. Doch ook in de provincie Noord Brabant bevindt zich sedert korte jaren eene dergelijke inrigting. Eerst in de gemeente Gemert opgericht, is dezelve in oktober 11, naar St. Michiels-Gestel overgebragt. Hier werden toen reeds 46 dier ongelukkigen onderwezen en verpleegd. Het bestuur heeft zich in juli van dit jaar aan Z. M. den koning gewend, om eene toelage te ontvangen, bezittende het, tot deszelfs instandhouding, geene middelen dan eene bijdrage uit de provinciale fondsen en hetgeen de jaarlijksche liefdegiften opleveren, welke ontoereikende zijn om deze inrigting staaude te houden en uit te breiden.

De ondergeteekende betreunt dat aan dit verzoek geen gevolg is gegeven. Hij behoeft wel van het nuttige van deze instelling niets verder te zeggen, of in andere bijzonderheden te treden. — doch neemt bij deze éénige gelegenheid bescheidenlijk de vrijheid, op het voorstellen van eene toelage voor dit instituut voor doofstommen ernstig bij de hooge regering aan te dringen; de billijkheid pleit geheel daarvoor; er kan toch geene reden bestaan om hetzelfde minder te begunstigen dan dat van Groningen; dit laatste is toch zoo ver van dit gewest verwijderd, dat de ingezetenen van Noord-Brabant, de beoefening ten minste, kunne ongelukkige kinderen niet zoo verre kunnen brengen, of van tijd tot tijd bezochten.

J. D. VAN TUYLL VAN SREOSKERKEN.
(Vervolg hierna.)

Correspondentie.

Het stuk van den heer D. B. A. uit Leiden zal niet worden geplaatst.

Advertentiën.

Mogt ik mij op den 15den dezer verblijden in de geboorte van eene Dochter, heden werd die blijdschap, voor mij, in de bitterste droefheid veranderd, door het overlijden mijner hartelijk geliefde echtgenoot ANNA JOHANNA HENDRIKA WALTERS, in den ouderdom van bijna 31 jaren, na ruim twee jaren met haar vereenigd te zijn geweest.

ARnhem, den 23sten September 1841. C. HENNIJ Ds.



Het HUIS, ACHTERHUIS en ERF, met den daarbij gelegen HOF, staande te Oosterbeek, aan den weg naar de Klingelbeek en Arnhem, breeder in deze Courant van 16 September 11, omschreven, is ingezet op de som van . . . f 1219. en raspoogd met . . . » 181.

staat alzo op f 1400. staande de finale toewijzing daarvan plaats hebbende op Donderdag den 30sten September 1841, des namiddags ten 5 uur, ten huize van H. VAN VELEN, in het Logement de Koude Heiberg, onder Oosterbeek.

Nadere informatiën ten Kantore van Mr. H. E. VAN DAALLEN, Notaris te Wageningen.

Mr. E. Z. HOOGLANDT, Notaris te Dieren, is voornemens om op Dingsdag den 5den October, des voormiddags om 10 uur, in het Logement de Kroon, te Dieren, Erfhuishuize te verkoopen:

Differentie MAHONIJ- en GLADHOUTEN MEUBELN, waaronder ETENSTAFEL met inlegbladen, SECRETAIRE, CHIFFONIERE; voorts heldere SPIEGELS, STOELN met trijpten en andere zittingen, eene HITTEN-WAGEN, eene lange KAR, enz. Hangt te voren te bezichtigen.

† † † Op Vrijdag den 1sten October 1841, des namiddags ten vier ure, zullen aan het Slatshuis te Waardenburg, in den Tielerswaard, publiek worden verkocht in percelen of in massa:

Ongeveer 8½ Bunders VIERJARIG RIJSWAARDENHOUT, staande op de Buitenplaats aldaar, aan de Rivier de Waal. — Nadere informatie te bekomen bij A. VAN PERSSENDAALE, te Neerijen.

† † † De VERKOOPING DER MEUBILAIRS LAIRE GOEDEREN, aan het Huis op de Grootte Markt, te Arnhem, N^o. 71, in deze Courant van den 19den September geannouncerd, als zullende geschieden op Woensdag den 6den October, en in de Courant van den 26sten dezer vermeld, als te zullen gehouden worden op den 30sten dezer maand, zal plaats hebben zoo als in de eerstgenoemde advertentie is gemeld; OP WOENSDAG DEN 6den OCTOBER, 1841.

Te Huur, tegen Mei aanstaande,

Het voor Zomer en Winter zeer geschikt BUITENVERBLIJF gelegen, met deszelfs TUINEN, lommerrijke WANDELINGEN, en des verkiezende, WEL- en BOUWLAND; — alles gelegen even buiten Apeldoorn, over het Kanaal en aan den Straatweg. —

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Bewoner of deszelfs Tuinman. — Brieven franco —

† † † Aan de belanghebbenden wordt hiermede kennis gegeven, dat de COMMISSIE VAN LANDBOUW IN GELDERLAND hare gewone NAJAARS-VERGADERING zal houden op Dingsdag den 12den October 1841.

† † † Uit een vonnis der Arrondissements-Regtbank te Zutphen, van den 23sten September 1841, behoorlijk geregistreerd, blijkt, dat de Wijnkooper HERMAN ARNOLD FRIEDRICH BRAND, wonende te Zutphen, is verklaard te zijn IN STAAT VAN FAILLISEMENT, te rekenen van af den 21sten September te voren; en dat benoemd zijn tot Register-Commissaris de Heer Mr. J. G. LUIJKEN GLASHORST lid der Regtbank, en tot Curator Mr. L. A. J. W. SLOET, Procureur bij dezelve.

Voor extract uit gemeld Vonnis, de Curator voornoemd, L. A. J. W. SLOET.

† † † Uit een Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Zutphen, van den 26 Augustus 1841, den 3den September volgende op de minste, en den 8den daarna op de expeditie geregistreerd, gewezen op rekweste van Vrouwe ANNA MARIA LOUISA JANSSEN, zonder beroep, blijkt, dat het huwelijk tusschen haar en PIETER ANDRIES VAN EEKHOUT, zonder beroep, wonende te Eibergen, ter zake van veroordeeling van dien P. A. VAN EEKHOUT, tot eene ontcoerende straf, staande huwelijk uitgesproken, is ontbonden.

Pro vero extractu, L. A. J. W. SLOET, Procureur.

† † † De Ondergeteekende, sedert de maand Augustus laatstleden zich als LOGEMENT-BOUWER in het van ouds genaamde Huis DE PAUW, in de Pauwstraat, te Arnhem, gevestigd hebbende, heeft hetzelfde tot een LOGEMENT ingerigt; waarom hij zich in de gunst van het reizend publiek aanbeveelt, belovende eene prompte en civiele bediening.

P. A. SPAAN.

§ § § Een gekondigd APOTHEKER S-BEDIENDE, van goeden huize, zag zich gaarne geplaatst, tegen November aanstaande of eerder, in zoodanige betrekking, of liefst waar gelegenheid was om met den tijd de zaak over te nemen, kunnende alle verdachten produceren, Men vervoegte zich, met gefrankeerde brieven, onder letter X, bij de Weduwe J. VAN DER SCHROEF & Zoon, Boekhandelaars te Utrecht.

DUREL'S CIRAGE OCTUEUX-ET ÉPERFECTION.

Beter dan eenig ander Schoensmeer; het geeft den schoonsten glans en het diepste zwart, maakt het leder zacht en buigzaam, en bevordert daardoor het gemakkelijke en sluitende zitten der Laarzen. Het Doosje kost 20 Cts. in Amsterdam, en 25 Cts. in de provincien.

Poudre de Savon.

Om het aandoen van nieuwe en nauwe Laarzen gemakkelijk te maken; het Doosje 15 Cts. Amsterdam, . . . in het vaakoophuis, Vrijend, N^o. 31. in het RIJSLICH MAGAZIJN, Nicuwendijk N^o. 223.

Alkmaar	bij den Heer P. BEEK.
Arnhem	» S. L. JACOBS
Breda	» Jufvrouw J. J. FOULKE
Bergen-op-Zoom	» den Heer J. C. VERRAARDT
's Hertogenbosch	» » F. L. WELSCHE
Deventer	» » P. H. TIBERT
Delft	» » M. L. v. LITJENS
Dordrecht	» » A. STAMPERS
Enkhuizen	» » SCHILT ABRAHAM
Gorinchem	» Jufvrouw VAN ARKEL
Gouda	» den Heer W. KOORNBLOED
Groningen	» » C. RANNE
Haarlem	» » J. LANSER
Hoorn	» » J. LICHTENHART
Leeuwarden	» Jufvrouw Wed. SINTBLAGH
Medemblik	» den Heer J. GILING
Rotterdam	» » S. SCHÖTTE
Utrecht	» » W. VAN ROOIJ
Zwolle	» » W. ULDERIJN
Zierikzee	» » M. TACHS

* * De Gebroeders VAN CLEEF, te 's Gravenhage en te Amsterdam, geven uit en hebben aan hunne Correspondenten verzonden:

Gedenschriften van den Majoor W. P. D'AUZON BOISMART, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Kommandant van het Invalidenhuis te Leiden. — Eerste deel, tijdvak van de jaren 1788 tot en met met eene plaat. In gr. 8vo. — Hetzelfde Werk, tijdvak van 1812, de Veldtocht in Rusland, met twee platen en eene kaart. Tweede gave. In gr. 8vo. — JONGE (Mr. J. C. DE), Redevoering, uitgesproken bij Koninklijk Instituut, over de staatkunde hier toe de na den Utrechtschen vrede; een waarschuwend beeld voor onzen tijd. In gr. 8vo. — Geschiedenis van het Nederlandsche Zeeween, het vierde deel, tweede stuk, te zamen 7 deelen platen, in gr. 8vo. — SCHOKKER, (H. W.) Onder-Constructeur der Marine, Zak-woordenboek van Engelsche zeetermen, in Hollandsch overgebragt en tegen over elkander gezet in 16°. — Dit werkje onderscheidt zich door zwaarte, volledigheid en uitvoering. — VRIESE (W. H. DE) Handboek voor de kennis der Geneesmiddelen, ten behoeve van beoefenaars der geneeskunde en artselij-bereikende, naar de tegenwoordige deringen der natuur- en geneeskundige Wetenschappen 4 deelen, in gr. 8°. — Compleet. — Van dit belangrijk werk zijn ook afzonderlijke deelen verkrijgbaar.

NIEUW HOLLANDSCH-FRANSCH EN FRANSCH-HOLLANDSCH WOORDENBOEK,

TEW GEBRUIKE OP DE SCHOLEN EN INSTELLINGEN WAAR BRIDE TALEN ONDERWIJST.

Tweede druk. HERKINN, VERBETTERD EN VERMEERDERD. Een deel van ongeveer 950 bladzijden in twee kolommen velin papier en gebonden in netten cartonnen band d'f. De graagte, waarmede het Publiek en een aantal deingwaardigste Onderwijzers dit Vwoordenboek hebben ontvangen, heeft de Uitgevers aangemoedigd hunne naauwkeurig zorgen te besteden aan dezen Herdruk Naauwkeuriger, verbeterd, en vermeerderd met vijf bladen dragnegen-en-seventig bladzijden, zonder prijsverhoging, de Uitgevers zich vleijen dat deze Tweede druk, met voering der vorige uitgave in allen opzichte gelijk en miuder welgevallig zal zijn aan het Publiek en aan de Onderwijzers, die den Eersten Druk met hunne goedkeureerd hebben.

CHINA EN DE CHINEZEN.

Door J. F. DAVIS, naar de laatste Engelsche waarin de Geschiedenis van het Handelsverkeer met de gelache en andere Nijlen tot op dit oogenblik toe, behandeld wordt, derde en laatste deel, in gr. 8o. met Hoofplaten; wordt f 3,60. door G. J. A. B. RINCK, Boekverkoopster te Amsterdam, en verder uitgegeven. Deze mededeelingen (zegt het Letterlievend Maas van 1 Augustus 1841, in de bespordeeling van dit Werk van hooge waarde voor ieder, die zich met de geschiedenis van CHINA nader wenscht bekend te maken; en verdienen ook uit een ander oogpunt der Lezeren opmerking want het werk is onderhoudend geschreven, en de bloote lektuur van zwaak aandacht boeiend genoeg, te bevalen, die volkend leest, en daardoor niet den tijd acht te vergeen, maar te ook den handigheids wenscht, te verrijken.

Beursberigt.

Effecten-Societeit van 4½ ure. Zondag 26 september. Integralen 51½, 2 a 1½. Handelsmaatschappij 154, 1/2. Oost 97½, 1/2. Ardoinn 18½. In Aandeelen Handelsmaatschappij was heden eene faire. Aanvankelijk vertoonden zich vele verkopers dien den prijs tot 153½ deden teruggaan; doch de notering nog hooger dan gisteren. In de overige Hollandse fondsen was eene vankelijk daardoor de stemming iets minder, doch later wederom iets vastere. De omzet was daarin zeer gering. Spaansche lualeloos, bijna zonder handelen. Te Arnhem, bij C. A. THIENS, Boekverkoopster.